

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președintele ședinței, judecător - Toma Nadejda
Judecători - Cobzac Elena, Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie și Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Calacic xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 11.03.2019 -09.12.2019;
2. Instanța de apel: 23.01.2020-18.11.2020;
3. Instanța de recurs: 19.02.2021-13.04.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 9 decembrie 2019, Calacic Davîd a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Calacic David, la data de 31 mai 2007 aproximativ ora 03:10, având scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, fiind mascat, a pătruns în localul de jocuri „Colliseum” al SRL „Proreal&CO”, amplasat xxxxx și amenințând cu cuțitul operatoarea Angheliu Anastasia, cu amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, în mod deschis i-a sustras de la brâu gentuța în care erau bani în sumă de 6883 lei, astfel cauzându-i SRL „Proreal&CO” prejudiciul material în proporții considerabile.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către avocatul Moroi Andrian în interesele inculpatului Calacic Davîd care a solicitat admiterea apelului și casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

2.1 În motivarea cerințelor sale avocatul a indicat că:

- partea vătămată Angheliu Anastasia, în cadrul ședinței de judecată a declarat că Calacic David nu i-a aplicat nici un fel de violență și nici nu a fost amenințată că i se va aplica violența, doar i s-a cerut banii. Astfel, lipsește latura obiectivă;

- latura subiectivă a tâlhăriei se caracterizează prin intenție directă și scop de profit;

- reprezentantul părții vătămate, Goncarev Alexandr a indicat că suma de aproximativ 6000 lei, sustrasă în perioada dată, nu a fost considerabilă;
- declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia vin în contradicție cu cele invocate de inculpat și cu declarațiile martorilor;
- despre faptul că inculpatul în timpul sustragerii banilor avea cuțit și mască a indicat doar Angheliu Anastasia, alte persoane nu le-au văzut și prin alte mijloace legale nu s-a demonstrat că ele au fost prezente în timpul sustragerii banilor;
- după cum indică și inculpatul, Angheliu Anastasia a invocat faptul că în timpul sustragerii banilor, Calacic Davîd a avut cuțit și mască pentru a nu fi concediată de la serviciu, pentru a nu se crea impresia că dumneai ar avea careva implicări în sustragerea banilor sau că metoda de sustragere a banilor iar cuțit și mască, ar fi ridicat întrebări de către proprietarii cazinoului;
- inculpatul, Calacic Davîd își recunoaște vina, și anume că la 31 mai 2007 a sustras banii de la localul de jocuri „Colliseum” al SRL „Proreal&CO” (acesta de bună voie s-a prezentat la inspectoratul de Poliție sect. Ciocana, mun. Chișinău unde s-a predat de bună voie), însă fapta sa nu se încadrează în prevederile art. 188 alin. (2), lit. c), e), f) Cod penal, ci la art. 187, alin. (1) Cod penal, (jaful - adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane).

2.2 Apărătorul inculpatului a înaintat apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea în privința acestuia a pedepsei prin prisma art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel suplimentară, s-a invocat că:

- prima instanță în sentința de judecată nu s-a referit sub nici o formă asupra învinuirii aduse condamnatului referitor la art. 188 Cod penal „cu cauzare de daune în proporții considerabile”;
- martorului Corotcov Igor în cadrul ședinței de judecată din 13 iunie 2019, a relatat cele petrecute ce ține de prezenta cauză penală din spusele lui Angheliu Anastasia. La întrebările avocatului inculpatului a indicat că „la fața locului au fost găsite adidași, pantaloni groși, o scurtă sau un hanorac”;
- partea vătămată Angheliu Anastasia, în cadrul ședinței de judecată a declarat că Calacic David nu i-a aplicat nici un fel de violență și nici nu a fost amenințată că i se va aplica violența, doar i s-a cerut banii. Astfel, în prezenta cauză penală, lipsește latura obiectivă;
- latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă și scop de profit;
- de asemenea, reprezentantul părții vătămate, Goncarev Alexandr a indicat că suma de aproximativ 6000 lei, sustrasă în perioada dată, nu a fost considerabilă. Declarațiile părții vătămate vin în contradicție cu cele invocate de inculpat și cu declarațiile martorilor;
- motivele pentru care Angheliu Anastasia a invocat faptul că în timpul sustragerii banilor, Calacic Davîd a avut cuțit și mască puteau fi diverse printre care și faptul că aceasta să nu fie concediată de la serviciu, pentru a nu se crea impresia că dumneai ar

avea careva implicări în sustragerea banilor sau că metoda de sustragere a banilor fără cuțit și mască, ar fi ridicat întrebări de către proprietarii cazinoului;

- partea vătămată Angheliu Anastasia până a fi audiată în cadrul ședinței din prima instanță de judecată, aceasta nu știa despre numele de familie a lui Calacic Davîd;

- aceasta atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul primei instanțe de judecată a spus că cel care a comis sustragerea banilor a fost o persoană cu numele de „David”;

- învinuirea adusă lui Calacic Davîd referitor că acesta la data sustragerii banilor purta mască și avea asupra sa un cuțit, reiese doar din declarațiile lui Angheliu Anastasia. Alte probe în faza urmăririi penale nu au fost administrate și nu sunt prezente la materialul cauzei;

- așa zisa „mască” și „cuțit” nu s-a găsit la fața locului și în general acestea nu sunt, pentru că în adevăr condamnatul Calacic Davîd nu le-a avut asupra sa în momentul sustragerii banilor. Dacă le-ar fi avut, atunci acestea ar fi trebuit să fie găsite împreună cu adidași, pantalonii, scurta care au fost găsite la fața locului, nu departe de localul cazinoului de unde au fost sustrași banii. Or, acestea ar fi trebuit să se găsească în apropierea localului cazinoului, la domiciliul condamnatului sau în alte locuri;

- învinuirea adusă lui Calacic Davîd referitor că acesta la data sustragerii banilor purta mască și avea asupra sa un cuțit, nu este întemeiată deoarece, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2020 a fost admis, apelul casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Calacic Davîd a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin.(1) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-l recunoaște vinovat pe Calacic Davîd de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal.

Instanța de apel, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că:

Calacic David, la data de 31 mai 2007, aproximativ ora 03:10, având scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, a pătruns în localul de jocuri „Colliseum” al SRL „Proreal&CO”, amplasat pe xxxxx în mod deschis i-a sustras de la brâu operatoarei Angheliu Anastasia gentuța în care erau bani în sumă de 6883 lei, astfel cauzându-i SRL „Proreal&CO” prejudiciul material în proporții mari.

Astfel, inculpatul Calacic Davîd a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(1) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, indubitabil rezultă că inculpatul a comis

infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(1) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

Instanța de apel analizând declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a apreciat critic în partea în care a indicat că inculpatul avea o mască pe față, un cuțit și o amenința, or aceste relatări nu au putut fi confirmate prin care probe, prin urmare, din depozițiile părții vătămate, instanța a reținut că inculpatul nu a comis infracțiunea de tâlhărie, ci cea de jaf.

Instanța de apel a apreciat critic și declarațiile părții vătămate Goncearov Alexandru în partea în care a indicat că inculpatul avea o mască pe față, un cuțit și o amenința, or aceste relatări au fost preluate de la partea vătămată Angheliu Anastasia, care după comiterea jafului l-a telefonat pe Goncearov Alexandru și i-a comunicat că a fost jefuită.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Meleca Alexandru, Gusacova Liubovi, Corotcov Igor, în partea în care au indicat că inculpatul avea o mască pe față, un cuțit și o amenința pe Angheliu Anastasia, or aceste circumstanțe au fost preluate doar din spuse părții vătămate, iar careva probe pertinente, concludente și utile, care ar corobora cu depozițiile lui Angheliu Anastasia, instanței nu i-a fost prezentate, ceea ce atestă faptul că inculpatul a comis infracțiunea de jaf.

Concluziile enunțate supra sunt susținute și de sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 mai 2007 și planșele fotografice (f. d. 6-9); raport de constatare tehnico-științifică din 01 iunie 2007 (f.d. 12); procesul verbal de examinare a obiectului din 31 mai 2007, prin care au fost examinate scurta, pantalonii și adidașii găsiți la fața locului (f. d. 18-20); act de inventariere a mijloacelor bănești la SRL „Proreal&CO” (f.d. 45); proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 02 iulie 2007, în care partea vătămată Angheliu Anastasia a recunoscut persoana cu nr. 5 (Calacic Davîd) ca așa zisul „David” și persoana care a amenințat-o cu cuțitul și a sustras banii (f.d.98); proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 04 iulie 2007, în care martorul Gusacova Liubovi l-a recunoscut pe persoana cu nr. 5 (Calacic Davîd) ca persoana care a cumpărat 3 sticle de apă și avea mulți bani în mână (f.d. 110). Corpuri delictive: o scurtă de iarnă din balon, o pereche de pantaloni sportivi și o pereche de crose albe - se află la Camera de păstrare al IP Ciocana al DP mun. Chișinău

La caz, instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului Calacic Davîd nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, or lipsește latura obiectivă, acțiunile inculpatului urmând a fi calificate conform art. 187 alin.(1) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

La caz, partea vătămată în cadrul ședinței de judecată a declarat că Calacic David nu i-a aplicat nici un fel de violență și nici nu a fost amenințată că i se va aplica violența, doar i s-a cerut banii. Aceste circumstanțe denotă că în prezenta cauză penală, lipsește latura obiectivă.

De asemenea, reprezentantul părții vătămate, Goncearov Alexandr a indicat că suma de aproximativ 6000 lei, sustrasă în perioada dată, nu a fost considerabilă.

Declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia vin în contradicție cu cele invocate de inculpat și cu declarațiile martorilor, or nu s-a probat faptul că inculpatul avea mască și cuțit, or despre aceste circumstanțe a indicat doar Angheliu Anastasia, alte persoane nu le-au văzut și prin alte mijloace legale nu s-a demonstrat că ele au fost prezente în timpul sustragerii banilor.

Mai mult, din declarațiile inculpatului instanța de apel a reținut că acesta a comis infracțiunea de jaf, pe care a recunoscut-o, stare de fapt ce coroborează cu toate probele analizate și apreciate de instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel, din probele analizate și apreciate, a stabilit indubitabil că Calacic Davîd a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(1) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, faptă penală, pasibilă de răspundere penală.

La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpaților instanța de apel a reținut prevederile art. art. 6, 7, 61, 70, 75 - 78, 79 Cod penal.

Astfel, ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, de faptul că acesta recunoaște infracțiunea de jaf, de faptul că acesta este la prima abatere, are la întreținere doi copii minori, acesta conștientizează și îi pare rău de faptul că la 31 mai 2007 a sustras banii din localul cazinoului în cauză, acesta a restituit cazinoului paguba, instanța de apel a considerat că circumstanțele menționate indică la faptul că inculpatului Calacic Davîd urmează să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu menținerea sentinței.

4.1 În motivarea recursului procurorul indică:

- soluția instanței de apel, în partea recalificării faptelor comise de inculpat, este afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) și 12) din art. 427 Cod de procedură penală or, greșit s-au apreciat și încadrat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probatoriu;

- instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunii comise, a făcut o apreciere corectă a probelor prezentate, corect încadrând fapta în prevederile art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, aplicând inculpatului o pedeapsă în limitele normei incriminate;

- instanța de apel examinând apelul nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului Calacic Davîd de comiterea infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală, reîncadrându-i acțiunile acestora în baza art. 187 alin.(1) Cod penal - sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane;

- vinovăția inculpatului este dovedită prin materialele cauzei, ce sunt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborând între ele indică la faptul, că acțiunile inculpatului Calacic Davîd întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia (f. d.14, Vol.I); declarațiile reprezentantului părții vătămate Goncearov Alexandru (f. d.16, vol. II); declarațiile martorului Meleca Alexandru (f.d.23, Vol.II); declarațiile

martorului Gusacova Liubovi (f.d. 22, Vol. II); declarațiile martorului Corotcov Igor (f.d.18, vol II).

- vinovăția inculpatului se mai dovedește și prin mijloacele de probă, administrate în faza urmăririi penale în calitate de înscrisuri în actele dosarului, corpurile delictive, cercetate în ședința de judecată, precum : - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 mai 2007 și planșele fotografice (f. d. 6-9); - raport de constatare tehnico-științifică din 01 iunie 2007 (f.d.12); - procesul verbal de examinare a obiectului din 31 mai 2007, prin care au fost examinate scurta, pantalonii și adidașii găsiți la fața locului (f. d. 18-20); - act de inventariere a mijloacelor bănești la SRL „Proreal&CO” (f.d. 45); - proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 02 iulie 2007, în care partea vătămată Angheliu Anastasia a recunoscut persoana cu nr. 5 (Calacic Davîd) ca așa zisul „David” și persoana care a amenințat-o cu cuțitul și a sustras banii (f.d.98); - proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 04 iulie 2007, în care martorul Gusacova Liubovi l-a recunoscut pe persoana cu nr. 5 (Calacic Davîd) ca persoana care a cumpărat 3 sticle de apă și avea mulți bani în mână (f.d. 110). Corpuri delictive: o scurtă de iarnă din balon, o pereche de pantaloni sportivi și o pereche de crose albe - se află la Camera de păstrare al IP Ciocana al DP mun. Chișinău;

- instanța de judecată a conchis greșit și neîntemeiat că, acuzatorul de stat nu a adus și probat învinuirea în aspectul în care a susținut-o pe parcursul judecării cauzei și anume că probele administrate nu demonstrează vinovăția lui Calacic Davîd în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal;

- declarațiile inculpatului precum că nu avea cagulă pe cap și nici cuțit asupra sa sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia, care încă de la depunerea plângerii la data de 31 mai 2007, fiind preîntâmpinată de răspundere penală în temeiul art. 311 Cod penal, a indicat aceleași fapte, pe care le-a susținut și în ședința de judecată, pe când inculpatul Calacic David, a avut declarații diferite la fiecare etapă a procesului penal. În acest sens, urmează a fi respinse declarațiile inculpatului Calacic Davîd, fiind făcute în scop de recalificare a acțiunilor sale;

- cumulul de probe și circumstanțele săvârșirii infracțiunii, pe deplin dovedesc, că a fost comis un atac tâlhăresc în scopul sustragerii bunurilor, deoarece a inspirat victimei temerea că va fi supusă unei violențe periculoase pentru viața și sănătatea sa personală, fiind prezente condiții obiective, propice înfăptuirii acestei amenințări și anume prin faptul, că inculpatul Calacic Davîd intrând în localul „Colliseum” având cagulă pe față și prezentând cuțitul care era îndreptat spre partea vătămată, exclamând în limba rusă „banii”;

- atacul a fost declanșat prin amenințarea care a fost reală la acel moment pentru victimă, adică atacul a fost consumat. Or, cu referire Hotărârea Plenului CSJ din 22 decembrie 2014 și la Recomandarea CSJ nr. 51 din 26 iunie 2013, infracțiunea de tâlhărie săvârșită de inculpat a fost consumată prin amenințarea cu violența, precum a fost învinuit de către organul de urmărire penală, dar nu prin aplicarea violenței. Iar, partea vătămată a recepționat faptele ca o amenințare reală periculoasă pentru viața și sănătatea sa, fapt confirmat prin declarațiile sale, care a indicat că modul cum inculpatul ținea cuțitul i-a creat un sentiment de frică. Inculpatul Calacic Davîd în timpul atacului a demonstrat cuțitul, acționând cu intenție directă, folosindu-l în scopul

realizării intențiilor criminale, prin acest fapt indirect, amenințând partea vătămată cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei.

- alegația inculpatului că nu era mascat, contravine probelor administrate. În acest sens se reiterează plângerea părții vătămate Angheliu Anastasia din 31 mai 2017 în care solicită să fie atras la răspundere o persoană necunoscută care a pătruns în cazinoul „Coliseum”. Or, în cazul în care acesta era fără cagulă pe față, partea vătămată indicată direct la persoana Calacic David pe care o cunoștea ca vizitator al cazinoului;

- în drept, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. c), e) f) Cod penal, ca - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, de către o persoană mascată, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Astfel, s-a stabilit cert sustragerea mijloacelor bănești ce aparțineau SRL „Proreal&CO”.

- instanța de apel, contrar tuturor circumstanțelor faptice stabilite în rezultatul cercetării tuturor probelor acușării, întru motivarea soluției date a conchis greșit faptul că „*imputarea de către acușare inculpatului Calacic David a vinovăției în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. c), e) f) Cod penal, ... este neîntemeiată, astfel acțiunile inculpatului urmând a fi încadrate corect în prevederile art. 187 alin. (1) Cod penal*”, deoarece în speță s-au stabilit, cu certitudine, toate semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. c), e) f) Cod penal, expuse detaliat supra.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, avocatul Moroi Andrian depune referință, prin care pledează pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, învinuirea adusă lui Calacid David de prima instanță precum că, acesta la data sustragerii banilor purta mască și avea asupra sa un cuțit nu este întemeiată.

Menționează apărarea că, doar partea vătămată a declarat că, la data sustragerii banilor, inculpatul purta mască și avea asupra sa un cuțit. Alte probe nu au fost administrate și nu sunt prezente la materialele cauzei. Așa zisa mască și cuțit nu s-au găsit a fața locului și în general acestea nu sunt, pentru că inculpatul într-adevăr nu le avea asupra sa în momentul sustragerii banilor.

Apărarea indică că, instanța de apel a ținut cont și a apreciat în totalitate probele care demonstrează vinovăția lui Calacic David în comiterea infracțiunii în baza art. 187 alin.(1) Cod penal.

6. *Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.*

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța

ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, potrivit căroră judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fapt ce a dus la reîncadrarea evident ilegală a acțiunilor inculpatului Calacic Davîd. Criticile procurorului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel a adoptat soluția de

reîncadrare a acțiunilor săvârșite de inculpat și anume din prevederile art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, în cele prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care confirmă vinovăția lui Calacic Davîd în faptele imputate de către partea acuzării, fiind admisă și o eroare de fapt.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în raport cu motivele invocate de procuror.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă, că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpatului Calacic Davîd.

În argumentarea soluției sale privind recalificarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel a reținut că, *„învinuirea adusă de către acuzare inculpatului, în ședința instanței de apel nu și-a găsit confirmare, or, probe din care ar rezulta că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) din Codul penal, la dosar lipsesc”*, constatând că: Calacic David, la data de 31 mai 2007, aproximativ ora 03:10, având scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, a pătruns în localul de jocuri „Colliseum” al SRL „Proreal&CO”, amplasat xxxxx, în mod deschis i-a sustras de la brâu operatoarei Angheliu Anastasia gentuța în care erau bani în sumă de 6883 lei, astfel cauzându-i SRL „Proreal&CO” prejudiciul material în proporții mari, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, concluzii care se contrazic și se exclud reciproc.

Totodată, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată doar în baza declarațiilor inculpatului, apreciind critic declarațiile părții vătămate și a martorilor care au fost neschimbate pe tot parcursul procesului penal, fără a-și argumenta concluzia privind temeiurile ce au condiționat respingerea parțială a acestor declarații or, pe de o parte instanța de apel acceptă declarațiile părții vătămate precum că de către inculpat a fost sustrasă deschis suma de bani de aproximativ 6000-7000 lei, iar pe de altă parte nu acceptă declarațiile acesteia precum că inculpatul era mascat și a amenințat-o cu cuțitul.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel făcând asemenea constatări și reținând ca fiind veridice declarațiile inculpatului care a negat comiterea unui atac tâlhăresc, menționând că nu a fost mascat, nu avea cuțit asupra sa și nu a amenințat-o pe partea vătămată Angheliu Anastasia, a apreciat critic declarațiile părții vătămate și a martorilor, nu a evaluat toate probele în ansamblu și prin coroborare, distorsionând starea de fapt constatată.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel a apreciat selectiv, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală declarațiile părții vătămate Angheliu Anastasia care a relatat că, persoana care a atacat-o avea pe față o cagulă, un cuțit, pe care îl ținea în mină, și îi cerea banii în limba rusă, a recunoscut persoana după voce și după corpolența fizică, și a confirmat că este inculpatul Calacic David.

Mai mult ca atât instanța de apel reținând ca fiind veridice declarațiile inculpatului a omis să se expună asupra declarațiilor părții vătămate, care încă de la depunerea plângerii la data de 31 mai 2007, fiind preîntâmpinată de răspundere penală în temeiul art. 311 Cod penal, a indicat aceleași fapte, pe care le-a susținut și în ședința de judecată, pe când inculpatul Calcic David, a avut declarații diferite la fiecare etapă a procesului penal.

La fel, instanța de apel a apreciat critic declarațiile reprezentantului părții vătămate Gonciarov Alexandru și a martorilor, care au confirmat declarațiile părții vătămate și în special cele povestite de aceasta imediat după atac, fără a le evalua în coroborare cu celelalte probe administrate la cauza penală.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii, iar probele nu au fost minuțios analizate, astfel încât instanța de judecată să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză și anume dacă fapta constituie tâlhărie sau jaf. Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate momentele, să analizeze vigilent elementele infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal, ce i-a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu, cât și cele ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(1) Cod penal, să facă diferența dintre aceste componente de infracțiune, adică urma să verifice atent încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, în cazul în care se ajunge la concluzia despre vinovăția acestuia, ceea ce nu s-a realizat în deplină măsură la judecarea cauzei în ordine de apel.

Totodată, instanța de apel nu a ținut cont și de considerentele teoretice potrivit cărora prin amenințare cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate se înțelege săvârșirea unui act asupra victimei de natură să-i inspire temerea că va fi supusă, în mod real și imediat, violenței periculoase pentru viața sau sănătatea ei, act care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare

pentru a rezista constrângerii. Totodată, în doctrina penală se menționează, că la calificare nu are relevanță forma exteriorizării amenințării și nu se exclude nici exteriorizarea prin gesturi sau acțiuni concludente (pe baza cărora se poate trage o concluzie). Este important, ca amenințarea, expusă într-o formă evident clară victimei, să fie percepută de aceasta ca fiind reală și imediată. În virtutea acestui fapt, amenințarea trebuie să creeze convingerea că, în caz dacă făptuitorul, în timpul săvârșirii infracțiunii, va întâmpina împotrivire din partea victimei, amenințarea va fi realizată de îndată.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel contradictoriu și-a motivat soluția adoptată în partea recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin. (2) lit. c), e), f) Cod penal la art. 187 alin. (1) Cod penal, fără a combate constatările și motivarea primei instanțe, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, enunțate de acuzator în recursul înaintat.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceea și instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiuni imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Tăut Dorina.

Casează, total, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Calacic David xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **27 mai 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Guzun Ion